

binnen dese stede verkoopen dan off sy die naar Engellant willen seinden, alles tot meesten oorbaer ende proffyte deser stede'.

Het is niet ondenkbaar dat de magistraat die 25ste juli talmde. Men heeft er nl. al vaker op gewezen, dat zich naast en tegenover de radicale groepen een sterke partij bevond, die in meerderheid aanvankelijk konings-getrouw, zich aan de zijde van de Prins schaarde, toen de heerschappij der nieuwlichters onvermijdelijk bleek. Deze mannen, vooral te zoeken onder de lagere magistraten, kenmerkten zich door een zekere opportunistische redelijkheid. Ietwat koorddansend betoonden zij zich wars van uitersten; zij hielden niet van autoritair optreden. Men mag hen wat conservatief noemen maar niet reactionair. Zij waren soms belezen mensen zonder evenwel degelijk geschoold te zijn. Zij vertegenwoordigden een type, dat wij telkens kalmerend en genuanceerd horen denken, hoe irriterend dat ook moest overkomen bij 'enthousiasten'. Deze mentaliteit treffen wij onder de regenten van de 16de en volgende eeuwen telkens aan. In hoeverre de redelijkheid der Moderne Devotie uit de 15de eeuw of Erasmiaanse invloed uit de 16de hen tot hun praktische tolerantie bewoog, valt moeilijk uit te maken.

Wat het kerkelijk leven betreft: in '72, we noemden hem reeds, fungeerde Hubertus Duifhuis als pastoor aan de Grote kerk. Hij had argwaan gewekt wegens een zekere laksheid ten aanzien van kerkelijke verordeningen. Er doet een verhaal de ronde, dat Duifhuis zich eens onder het gehoor van een Spaanse priester bevond, die in de Grote kerk fulmineerde tegen ontrouwen, die hun gerechte straf niet zouden ontgaan. Hubertus, die geen Spaans verstond, werd gewaarschuwd door een schipper, die het Spaans machtig was en deze meende nu, dat die priester op Duifhuis had gedoeld. Hubertus achtte het toen raadzaam met zijn vrouw en kinderen de stad heimelijk te verlaten. Zijn broer, burgemeester Leendert Jacob van Schilperoort, was hem daarbij behulpzaam. Van Schilperoort maakte zich in de maand juli óók uit de voeten.

Duifhuis vertrok dus voordat de stad tot de Prins overging. Maar . . . de R.K. eredienst zal tot 24 juli in de Grote kerk voortgang hebben gevonden. Er bleken wel Spaanse priesters voorhanden. En ook noemt men in dit verband de reeds vermelde Maarten Donk. Hij bevond zich immers tussen de ambtenaren en geeste-